

Mówił dziad do obrazu...

Czas pracy: 60 minut

Maksymalna liczba punktów: 40

.....
imię i nazwisko ucznia

.....
data

.....
nazwa szkoły, miejscowość

Witaj!

Przeczytaj uważnie teksty i wszystkie zadania.

W każdym z zadań zamkniętych od 1. do 40. wybierz jedną poprawną odpowiedź i zaznacz ją kółkiem. Pomyłki przekreślaj.

Powodzenia!

Anna Kamińska

W Nieparyżu i gdzie indziej /fragment/

Przed domem na słonecznym trawniku stały stalugi, to taki malarski pulpit, a obok na składanym stołeczku leżała kasetka z farbami i mnóstwo pędzli. Chętnie byśmy sobie pooglądali te pędzle i opisali ich rozmaite kształty i kolory, ale nie ma na to czasu, i nie wypada. Bo przed stalugami stoi artysta w pochłapanym szarym kitlu i jest bardzo zajęty. Już nie maluje, bo pędzle i farby leżą beczynnie, ale on stoi i wpatruje się w swój obraz.[...]

Pan Ryś i pan Michaś zbliżyli się nieśmiało i utkwili również wzrok w malarskie płótno.[...]

Pan Michaś dostrzegł nagle kłębianie się czegoś w środku obrazu, potem zupełnie wyraźnie zobaczył otwierającą się w nim coraz większą przestrzeń. Jeden krok był dziełem chwili. W ostatniej sekundzie chwycił za rękaw malarza i nagle zobaczył, że stoi z drugiej strony domu i w rękę trzyma kawał szarego kitla. Widocznie malarz nie zdążył wejść za nim we własny obraz. Pan Michaś rozejrzał się uważnie. Pana Rysia jednak nigdzie nie było.

[...]Ale z drugiego ganku, a właściwie z werandy domu, zeszła na trawę jakaś dobrze panu Michasiowi znana młoda kobieta. „Już wiem, skąd ją znam. Ze snu. Często mi się śni. Ale kto to jest?” – rozmyślał pan Michaś.

A wtedy ta znajoma osoba zawołała po prostu:

- Michasiu! Czas na podwieczorek!

- Idę, mam – odpowiedział pan Michaś i wcale nie zdziwiły go własne słowa. To była rzeczywiście matka. [...]

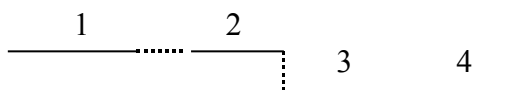
1. **Która wypowiedź o tekście Anny Kamińskiej jest falszywa?**

- A. Panu Michasiowi często śniła się matka.
- B. Malarz był zajęty układaniem farb i pędzli.
- C. Bohater wszedł w obraz.
- D. Pan Michaś znalazł się w krainie swojego dzieciństwa.

2. **Gdzie ukrył się błąd?**

- A. Autorką utworu „W Nieparyżu i gdzie indziej” jest Anna Kamińska.
- B. Bohater powyższego tekstu nazywa się Michał.
- C. Ryś jest zdrobnieniem imienia Ryszard.
- D. Mama zawołała syna po imieniu.

3. Ile zgłosek jest w słowie *podwieczorek*?
- cztery,
 - pięć,
 - dziesięć,
 - jedenaste.
4. W drugim zdaniu tekstu Anny Kamieńskiej użyto czasowników w trybie:
- orzekającym i rozkazującym,
 - tylko orzekającym,
 - przypuszczającym i orzekającym,
 - tylko przypuszczającym.
5. W zdaniu *Już wiem, skąd ją znam* nie ma:
- przyimka,
 - zaimka,
 - czasownika,
 - partykuły.
6. W którym zdaniu niewłaściwie użyto zaimka?
- Malarz obserwuje niebo i je maluje.
 - Mama zawsze wybacza swojemu dziecku, bo go kocha.
 - Jeśli okno jest otwarte, to je zamknij.
 - Jeśli chłopiec śpi, to go nie budź.
7. Które zdanie odpowiada wykresowi?

- Przed domem na słonecznym trawniku stały stalugi, to taki malarski pulpit, a obok na składanym stołeczku leżała kaseta z farbami i mnóstwo pędzli.
 - Chętnie byśmy sobie pooglądali te pędzle i opisali ich rozmaite kształty i kolory, ale nie ma na to czasu, i nie wypada.
 - Pan Michaś dostrzegł nagle kłębianie się czegoś w środku obrazu, potem zupełnie wyraźnie zobaczył otwierającą się w nim coraz większą przestrzeń.
 - W ostatniej sekundzie chwycił za rękaw malarza i nagle zobaczył, że stoi z drugiej strony domu i w ręku trzyma kawał szarego kitla.
8. W którym szeregu znajduje się słowo niepasujące do pozostałych?
- obraz, kopia, retrospekcja;
 - wystawa, wernisaż, ekspozycja;
 - farba, płótno, kolaż;
 - kształt, kolor, faktura.
9. Wyraz podstawowy i pochodny to:
- pędzel, pędzle;
 - kitel, fartuch;
 - kłębić się, kłębianie się;
 - malunek, maluch.
10. W zdaniu *Pan Michaś nagle zobaczył* podkreślony wyraz można zastąpić słowem:
- naraz,
 - na raz,
 - niezadługo.
 - Wszystkie odpowiedzi są poprawne.
11. Antonimem wyrazu *artysta* jest:
- twórca,
 - mistrz,
 - autor,
 - plagiator.

12. Powiedzenie *dziewczyna jak malowanie* odnosi się do:
- A. miłośniczki sztuki malarskiej,
 - B. każdej portretowanej kobiety,
 - C. wyjątkowo ładnej panny,
 - D. dziewczyny przesadnie umalowanej.
13. Przysłowie *Mówił dziad do obrazu* znaczy:
- A. mówić sobie a muzom;
 - B. przygadywać komuś;
 - C. modlić się przed obrazem;
 - D. zachwycać się sztuką malarską.
14. O kimś, kto napsocił, powiesz, że coś:
- A. namalował,
 - B. zamalował,
 - C. zmalował,
 - D. przemalował.
15. *Utkwić wzrok* znaczy:
- A. rozglądać się;
 - B. patrzeć uważnie;
 - C. rzucić okiem;
 - D. mieć coś na oku.
16. Zdania *Jesteś malarzem* nie można zakończyć:
- A. kropką,
 - B. wykrzyknikiem,
 - C. znakiem zapytania,
 - D. dwukropkiem.
17. Pisownię wyrazu *plótno* wyjaśnia zasada:
- A. ó wymienia się na o;
 - B. ó wymienia się na e;
 - C. ó wymienia się na a.
 - D. Pisownię tego wyrazu należy zapamiętać.
18. W którym szeregu ukrył się błąd?
- A. zdziwić się, zdziałać, zdzierać;
 - B. zhańbić, schudnąć, schwytać;
 - C. zsypać, zsunąć, zcalić;
 - D. W żadnym szeregu nie ma błędu.

Tadeusz Makowski,
„Kapela dziecięca”, 1922
114 x 146 cm
Muzeum Narodowe, Warszawa

19. **Która wypowiedź o obrazie Tadeusza Makowskiego *Kapela dziecięca* jest błędna?**

- A. Obraz *Kapela dziecięca* przedstawia chłopców grających na instrumentach.
- B. Dzieci znajdują się na pierwszym planie obrazu.
- C. Dzieło jest utrzymane w ciepłych, pastelowych kolorach.
- D. Uwagę przykuwa niezwykła dynamiczność sceny.

Jerzy Harasymowicz
Sztuka Makowskiego

*My jesteśmy dzieci z jednego podwórka.
A my mamy bęben, którego boki
wyglądają jak niebo, kiedy je wschód rozpali,
na które naklejono szczyty śnieżne gór wysokich.*

*A na głowach hełmy,
piramidy Cheopsa,
ubieramy w nie czasem
naszego mopsa.*

*I mamy nóżki, złe na siebie, obrócone na piętach haczyki.
A potem jeszcze, proszę,
jesteśmy pięknie zapięci na czerwone guziki,
z których najwyższy jest nasz nosek.*

*A co wy od nas chcecie, my nie wiemy.
My mamy pełno lalków, i słoników,
my jedziemy zdobywać we czterech śmietnik
na jednym drewnianym koniu.*

*Tam chcemy zatknąć pełno swoich chorągwiów.
Ale co to, jakiś ruch, czy to pani stróżka nie leci jak kwoka?
Zeskakujemy z konia, stajemy szeregiem przestraszonych kurczaków
patrzac, czy gdzieś tam wyplatana bólem trzepaczka nie leci z wysoka.*

*Ale nie: To przyszedł nas malować pan Makowski.
Klawo!!! Da czekoladki, a Felek mysz taką, że ciarki idą, do kieszeni mu wpląta.
Porzucona halabarda leży, brama naszego dzieciństwa jest otwarta na oścież
i wpływa na papier, na kółkach oczu, flota admirałskich trójkątów.*

20. **Która wypowiedź o utworze Jerzego Harasymowicza jest falszywa?**

- A. Malarz da dzieciom czekoladki.
- B. Mali bohaterowie zdobywają piramidy Cheopsa.
- C. Maluchy czasami zakładają psu nakrycie na głowę.
- D. Dzieci czują respekt przed panią stróżką.

21. **Wyrażenie *brama otwarta na oścież* oznacza, że:**

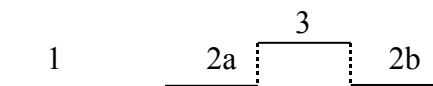
- A. uchylono ją;
- B. jest otwarta na pełną szerokość;
- C. wychodzi na podwórze;
- D. wyjęto ją z zawiasów.

22. **Wyraz *źdźbło* znajdziesz w słowniku:**

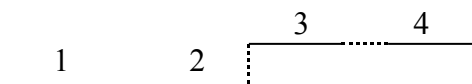
- A. za słowem *ździebelko*;
- B. przed słowem *ździebeleczek*;
- C. przed słowem *ździebko*;
- D. za słowem *źle*.

23. Której oboczności nie ma w formach deklinacji rzeczownika *chorągiew, chorągwi*?
- g:g'
 - e:ø
 - w:w'
 - o:e
24. Formy rzeczowników *lalków, chorągwiów* w wierszu są:
- zgodne z normą językową,
 - potoczne,
 - gwarowe,
 - stylizowane na język dzieci.
25. Którego rzeczownika nie można połączyć z liczebnikiem *czworo*?
- dzieci,
 - kociąt,
 - bębenków,
 - skrzypiec.
26. Jak nie powinno się mówić?
- Dzieci założyły czapki.
 - Dzieci ubrały czapki.
 - Dzieci ubrały się w czapki.
 - Dzieci włożyły czapki.
27. W wypowiedzeniu *naklejono szczyty śnieżne gór wysokich* podkreślone słowo tworzy związek z:
- naklejono i szczyty,*
 - śnieżne i wysokich,*
 - szczyty i wysokich,*
 - tylko *wysokich.*
28. Gdzie jest podmiot w zdaniu *My jesteśmy dzieci z jednego podwórka*?
- dzieci,
 - podwórka,
 - my.
 - Podmiot jest domyślny.
29. Wskaż orzeczenie w wypowiedzeniu *Jesteśmy pięknie zapięci na czerwone guziki*:
- jesteśmy,
 - jesteśmy zapięci,
 - pięknie zapięci.
 - Podane wypowiedzenie nie jest zdaniem.
30. Który wykres ilustruje budowę zdania: *Da czekoladki, a Felek mysz taką, że ciarki idą, do kieszeni mu wpląta.*

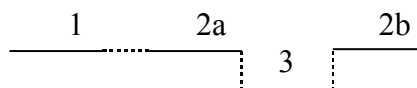
A.

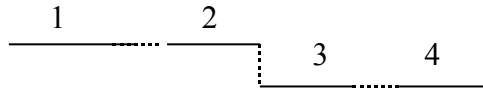
B.

C.

D.

31. Słowa *chorągiew* i *proporzec* to:
- A. wyrazy bliskoznaczne,
 - B. homonimy,
 - C. antonimy,
 - D. wyrazy pokrewne.
32. W którym szeregu są same zdrobnienia?
- A. myszka, nóżka, chorągiewka;
 - B. haczyk, nosek, śmietnik;
 - C. konik, słowik, słońnik;
 - D. czekoladka, kwoka, trzepaczka.
33. Anagramem całkowitym wyrazu *dzieło* jest:
- A. zioło,
 - B. łodzie,
 - C. działo,
 - D. ziele.
34. Uzupełnij przysłowie *Pierwsze koty...*
- A. do roboty,
 - B. niecnoty,
 - C. za płoty,
 - D. drugie psy.
35. *Podbijać bębenka* znaczy:
- A. przekonywać, doradzać;
 - B. pochlebiać, podjudzać;
 - C. przekrzykiwać, zagłuszać;
 - D. przeszkadzać, dokuczać.
36. *Zapiąć na ostatni guzik*, czyli:
- A. wykonać od a do z;
 - B. ledwie wiązać koniec z końcem;
 - C. trafić po nitce do kłębka;
 - D. mieć guzik z pętelką.
37. Dokończ przysłowie *Dzieci i ryby...*
- A. głosu nie mają;
 - B. pięknie śpiewają;
 - C. gadają na niby;
 - D. nie lubią mamałygi.
38. W którym zdaniu jest błąd interpunkcyjny?
- A. Nie był zarozumiały, mimo że miał wielki talent.
 - B. Żebyś nie wiem jak się starał, nikt cię nie doceni.
 - C. Do szkoły nie chodził ani lekcji nie odrabiał.
 - D. Zdał do następnej klasy, dlatego, że przyłożył się do nauki.
39. Aby sprawdzić, czy wyraz *muzeum* jest odmienny, skorzystasz ze słownika:
- A. antonimów,
 - B. frazeologicznego,
 - C. wyrazów bliskoznacznych,
 - D. poprawnej polszczyzny.
40. Uzupełnij przysłowie *Mówił dziad do obrazu...*
- A. bo baba nie chciała go słuchać,
 - B. ni w pięć, ni w dziewięć,
 - C. jak do głazu,
 - D. a obraz do niego ani razu.